

DELOVNI POSVET

Gasilska zveza Slovenije, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje,
Skupnost občin Slovenije in Združenje občin Slovenije

»Sistemsko financiranje sistema zaščite in reševanja v okviru novega večletnega finančnega okvira Evropske unije (VFO) in državnega proračuna Republike Slovenije«

ZAKLJUČKI

1. Splošna ugotovitev

Udeleženci - predstavniki gasilskih organizacij, civilne zaščite in lokalnih skupnosti - ugotavljajo, da se Evropa in države članice vse pogosteje soočajo z naravnimi in drugimi nesrečami, povezanimi predvsem s podnebnimi spremembami, ekstremnimi vremenskimi pojavi, požari v naravnem okolju, poplavami ter motnjami v delovanju kritične infrastrukture.

Takšne razmere zahtevajo krepitev pripravljenosti družbe, povečanje operativnih zmogljivosti sistema zaščite in reševanja ter stabilno in dolgoročno financiranje teh sistemov.

2. Vloga gasilstva, sil zaščite, reševanja in pomoči, ter lokalnih skupnosti

Udeleženci poudarjajo, da gasilstvo, civilna zaščita ter druge strukture sistema zaščite in reševanja predstavljajo temeljni operativni steber odziva na nesreče.

Gasilci in druge intervencijske službe so praviloma prve na terenu ob večini naravnih in drugih nesreč, zato njihova opremljenost, usposobljenost in organiziranost neposredno vplivajo na:

- varnost prebivalstva,
- zaščito premoženja,
- delovanje gospodarstva,
- stabilnost lokalnih skupnosti.

3. Pomen lokalnih skupnosti

Odpornost države je v veliki meri odvisna od odpornosti lokalnih skupnosti.

Lokalne skupnosti, gasilska društva in enote civilne zaščite predstavljajo prvo linijo odziva na nesreče, zato je nujno:

- vlaganje v lokalno infrastrukturo zaščite in reševanja,
- razvoj operativnih zmogljivosti gasilskih enot,
- stalno usposabljanje kadrov sistema zaščite in reševanja,
- razvoj sodobne logistične in komunikacijske podpore intervencijam.

4. Oportunitetni stroški neukrepanja

Sodelujoči opozarjajo, da so stroški neukrepanja ali nezadostne pripravljenosti ob nesrečah bistveno višji od stroškov preventivnih vlaganj.

Nezadostna pripravljenost povzroča:

- večjo materialno škodo,
- daljše trajanje intervencij,
- večje stroške sanacije,
- motnje v delovanju gospodarstva,
- povečanje socialnih in regionalnih razlik.

Nasprotno pa vlaganja v pripravljenost dokazano zmanjšujejo obseg škode in prispevajo k večji odpornosti družbe.

5. Evropski strateški okvir

Udeleženci pozdravljajo evropske pobude na področju krepitve odpornosti družbe, zlasti:

- Strategijo EU za pripravljenost (Preparedness Union Strategy),
- Evropski mehanizem civilne zaščite,

- pobude za krepitev odpornosti kritične infrastrukture,
 - ter vključevanje politik pripravljenosti v prihodnji večletni finančni okvir Evropske unije (VFO).
- Udeleženci poudarjajo, da morajo biti gasilstvo, civilna zaščita ter lokalni sistemi zaščite in reševanja sestavni del teh evropskih politik.

6. Potreba po financiranju v novem VFO EU

Udeleženci poudarjajo, da mora novi večletni finančni okvir Evropske unije po letu 2027 omogočiti stabilno in dolgoročno financiranje sistema pripravljenosti in odziva na nesreče.

To vključuje predvsem financiranje:

- operativne opreme gasilskih enot,
- infrastrukture zaščite in reševanja,
- posodobitve gasilskih domov in centrov zaščite in reševanja,
- razvoja logističnih in komunikacijskih sistemov,
- stalnega usposabljanja intervencijskih služb,
- čezmejnega sodelovanja pri odzivu na nesreče.

7. Razvoj centrov pripravljenosti in odpornosti skupnosti

Podpiramo razvoj koncepta centrov pripravljenosti in odpornosti skupnosti, ki temeljijo na obstoječi infrastrukturi gasilskih domov in centrov zaščite in reševanja.

Ti centri lahko predstavljajo:

- operativne baze intervencijskih enot,
- logistična središča ob večjih nesrečah,
- centre za usposabljanje in pripravo prebivalstva,
- podporno infrastrukturo za civilno zaščito in druge službe.

Tak model predstavlja pomemben prispevek k uresničevanju evropskih politik odpornosti.

8. Poziv evropskim in nacionalnim institucijam

Udeleženci delovnega posveta pozivajo:

1 institucije Evropske unije: da v novem večletnem finančnem okviru zagotovijo posebne finančne instrumente za krepitev zmogljivosti sistema zaščite in reševanja, vključno z gasilstvom in civilno zaščito.

2 vlade držav članic:

da v nacionalnih programih in pogajalskih izhodiščih za evropske finančne instrumente ustrezno vključijo financiranje:

- gasilstva,
- civilne zaščite,
- lokalne infrastrukture zaščite in reševanja.

3 lokalne skupnosti

da nadaljujejo z razvojem zmogljivosti lokalnega sistema zaščite in reševanja ter aktivno sodelujejo v evropskih projektih in programih.

9. Sklep

Udeleženci delovnega posveta soglašajo, da so naložbe v sistem zaščite in reševanja:

- naložbe v varnost prebivalstva,
- naložbe v odpornost družbe,
- naložbe v stabilnost gospodarstva,
- ter naložbe v trajnostni razvoj evropskih regij.

Zato mora biti krepitev gasilstva, civilne zaščite ter drugih struktur sistema zaščite in reševanja ena izmed prednostnih nalog evropskih in nacionalnih politik v prihodnjem obdobju.